

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 224/2022-24

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Václavom Sosnom, advokátom, Námestie slobody 2, Skalica, proti uzneseniu Okresného súdu Skalica č. k. 2 Em 1/2019-140 z 24. mája 2021 a uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 26 CoE 24/2021-175 z 27. októbra 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 3. februára 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uzneseniami všeobecných súdov označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenia zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Skalica (ďalej len „okresný súd“) na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti a napadnutých uznesení vyplýva nasledovný stav veci:

3. Sťažovateľ sa návrhom podaným na okresnom súde domáhal nariadenia výkonu rozhodnutia – rozsudku okresného súdu č. k. 2 P 135/2016-54 z 27. apríla 2017 (ďalej len „rozsudok“), ktorým súd schválil rodičovskú dohodu o úprave styku sťažovateľa ako otca s maloletým synom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]. Okresný súd uznesením č. k. 2 Em 1/2019-7 z 1. apríla 2019 nariadil výkon rozsudku a súčasne vyzval matku maloletého na dobrovoľné splnenie povinnosti jej uloženej. Uznesením č. k. 2 Em 1/2019-102 z 5. júna 2020 okresný súd rodičom maloletého [REDAKOVANÉ] uložil povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica (ďalej len „úrad práce Senica“) v rozsahu raz za dva týždne v deň určený psychologičkou počas obdobia 6 mesiacov od vykonateľnosti uznesenia. Následne súd prvej inštancie uznesením č. k. 2 Em 1/2019-140 z 24. mája 2021 (ďalej

len „napadnuté uznesenie okresného súdu“) rozhodol tak, že konanie o výkon rozhodnutia zastavil. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že považuje za preukázané, že matka maloletého [REDACTED] na styk s otcom riadne pripravuje, čím si plní povinnosť uloženú vykonateľným rozsudkom. Zároveň súd nepovažoval za preukázané, že by bol odmietavý postoj maloletého k stretávaniu sa s otcom spôsobený negatívnym pôsobením matky, ale tento pramení z komplikovanej a vysoko konfliktnej porozchodovej dynamiky medzi rodičmi maloletého. Okresný súd bol presvedčený o tom, že je tu predpoklad na dobrovoľné plnenie v budúcnosti. Vzhľadom na postoj maloletého dieťaťa bol okresný súd toho názoru, že nútený výkon rozhodnutia by bol jednoznačne v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa. Z týchto dôvodov výkon rozhodnutia zastavil podľa § 390 písm. e) Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) z dôvodu, že došlo k splneniu povinnosti.

4. Sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 26 CoE 24/2021-175 z 27. októbra 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“) tak, že uznesenie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil, stotožňujúc sa v celom rozsahu s odôvodnením uznesenia okresného súdu.

II.

Argumentácia sťažovateľa

5. Proti napadnutým uzneseniam podal sťažovateľ túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Napadnuté rozhodnutia sú z ústavného hľadiska neudržateľné, pretože nimi bolo sťažovateľovi odopreté právo na prístup k súdu, sú v rozpore s princípom právnej istoty, sú formalistické a nie sú náležité odôvodnené, a preto ich sťažovateľ považuje za arbitrárne a nepreskúmateľné.

b) Napadnutými rozhodnutiami došlo k porušeniu práva sťažovateľa na prístup k súdu a súdnu ochranu tým, že súdy sa argumentáciou sťažovateľa žiadnym spôsobom nezaoberali a napriek preukázaniu skutočnosti, že v danom prípade dochádza k mareniu výkonu právoplatného a vykonateľného rozhodnutia, rozhodli o zastavení konania o výkon rozhodnutia. Bez rozhodnutia súdu, ktorým súd uskutoční výkon rozhodnutia, sa v skutočnosti styk maloletého s otcom nebude vôbec realizovať a maloletý *de facto* úplne stratí druhého rodiča.

c) K porušeniu princípu právnej istoty a nenaplneniu legitímnych očakávaní sťažovateľa došlo tým, že súd nekonal v záujme maloletého dieťa, pretože pri svojom rozhodovaní nezohľadnil ohrozenie jeho zdravého vývinu. Nie je v záujme maloletého dieťaťa, aby mu bol odopieraný styk s otcom len preto, že matka má k otcovi po rozvoде vyhranene negatívny vzťah a snaží sa vytvoriť rovnaký postoj aj u maloletého dieťaťa. Právo sťažovateľa ako otca na styk s maloletým dieťaťom mu bolo priznané právoplatným súdnym rozhodnutím a sťažovateľ legitímne očakával, že mu všeobecné súdy poskytnú pri realizácii a výkone tohto práva ochranu. V konaní bolo preukázané, že matka nerešpektuje právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu, a taktiež to, že maloletý nemá a ani neuvádza žiadny dôvod, prečo odmieta styk s otcom. Napriek tomu v rozpore so zásadou právnej istoty a s princípom legitímneho očakávania všeobecné súdy výkon rozhodnutia neuskutočnili a konanie zastavili.

d) Nadmerný formalizmus napadnutých rozhodnutí vidí sťažovateľ v tom, že sa súdy bez hlbšieho posudzovania prípadu obmedzili len na konštatovanie, že realizácia styku by vzhľadom na odmietavý postoj dieťaťa bola kontraproduktívna, čím v podstate bez ďalšieho schvaľujú marenie výkonu rozhodnutia matkou. Odvolací súd následne prejavil nadmerný formalizmus tým, že sa podaným odvolaním náležité nezaoberal a obmedzil sa v zásade len na stotožnenie sa

s rozhodnutím súdu prvej inštalácie a preukázané neplnenie rozhodnutia matkou v podstate ospravedlnil údajným odmietavým postojom maloletého. Súd pritom k údajnému odmietavému postojom maloletého nevykonával potrebné dokazovanie a namiesto nariadenia znaleckého dokazovania odborným psychologickým vyšetrením maloletého nekriticky akceptoval účelové tvrdenia matky.

e) Všeobecné súdy sa pri odôvodňovaní svojich rozhodnutí opomenuli náležite vysporiadať s oprávnenými skutkovými a právnymi argumentmi sťažovateľa, čo spôsobuje ich nepreskúmateľnosť. Napadnuté rozhodnutia sú nedostatočne odôvodnené a celkové vyznenie odôvodnenia je nepresvedčivé. Z odôvodnenia rozhodnutí nevyplýva, ktoré skutkové a právne závery boli pre rozhodnutie súdu rozhodujúce a prečo súd rozhodol tak ako rozhodol. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštalácie nie je dostatočne zrejmé, ako súd dospel k záveru, že v danom prípade existuje predpoklad na dobrovoľné plnenie v budúcnosti, keď v konaní bolo podľa sťažovateľa preukázané, že matka maloletého si už štyri roky svoje povinnosti dobrovoľne neplní a z obsahu poradenského procesu je zrejmé, že matka nemá záujem na zlepšení situácie. Súd prvej inštalácie v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol aj to, že výkon rozhodnutia by bol jednoznačne v rozpore so záujmom maloletého dieťaťa, pričom tento záver nijako bližšie neodôvodnil a neuviedol, ktoré právo maloletého by malo byť výkonom rozhodnutia porušené alebo ohrozené.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu, ktorým bolo zastavené konanie o výkon rozhodnutia vo veci úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom a potvrdzujúcim uznesením krajského súdu, ktoré sťažovateľ vidí v ich ústavnej neudržateľnosti z dôvodu ich rozporu s princípom právnej istoty, formalizmu, nedostatočného odôvodnenia a arbitrárnosti, ako aj odopretia práva sťažovateľa na prístup k súdu.

III.1. K napadnutému uzneseniu okresného súdu:

7. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pritom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

8. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto právomoc ústavného súdu nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (pozri. II. ÚS 13/01, IV. ÚS 102/09).

9. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto ústavnú sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (I. ÚS 20/02, III. ÚS 152/03).

10. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ využil svoje právo podať proti uzneseniu okresného súdu opravný prostriedok v podobe odvolania, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd ako súd odvolací, ktorý v prípade zistenia zásahu súdu prvej inštancie do základných práv alebo slobôd sťažovateľa (či už svojím rozhodnutím alebo postupom) bol zároveň povinný týmto právam alebo slobodám poskytnúť ochranu.

11. Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu okresného súdu vylučuje právomoc ústavného súdu. Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K napadnutému uzneseniu krajského súdu:

12. V rámci výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých súd má mať na zreteli najlepší záujem dieťaťa. Rešpektovanie najlepšieho záujmu dieťaťa je základnou procesnou zásadou vyjadrenou v čl. 4 CMP, v zmysle ktorého ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme, a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Vzhľadom na záujem maloletého dieťaťa a na skutočnosť, že tento záujem sa môže v priebehu času meniť, je súd vykonávajúci rozhodnutie o výchove maloletých povinný v závislosti od okolností prípadu zisťovať dôvody, prečo sa povinný nepodrobil vykonateľnému rozhodnutiu súdu, a vykonať šetrenie o pomeroch maloletého, pričom môže na ten účel nariadiť pojednávanie, vyzvať príslušné orgány na poskytnutie súčinnosti a pod. Súd nemôže len mechanicky vychádzať z úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vo vykonateľnom rozhodnutí, je povinný neustále vyhodnocovať, či nútený výkon rozhodnutia je v záujme maloletého (m. m. II. ÚS 375/2015).

13. Ústavný súd je v súlade so svojou všeobecnou právomocou vyjadrenou v čl. 124 ústavy súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Úlohou ústavného súdu nie je posudzovanie vhodnosti jednotlivých opatrení, ktoré všeobecný súd realizoval na základe zisteného skutkového stavu na účely dosiahnutia cieľa predmetného konania o výkon rozhodnutia, pretože posudzovanie skutkových záverov všeobecných súdov nepatrí do právomoci ústavného súdu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti. Vzhľadom na špecifickosť dotknutého konania je potrebné uviesť, že v prípade výkonu rozhodnutia týkajúceho sa výchovy maloletých musí byť rozhodovanie o použití najradikálnejšieho opatrenia (odňatie maloletého podľa § 386 CMP) poskytovaného právnou úpravou podrobené dôkladnej úvahe zohľadňujúcej možné negatívne dôsledky takto prijatého opatrenia vo vzťahu k maloletému dieťaťu a zároveň založenej na dôslednom zistení skutkového stavu, čo sú úlohy patriace do výlučnej právomoci všeobecného súdu, a preto obmedzuje svoj prieskum len na posúdenie pružnosti a včasnosti opatrení všeobecného súdu ako záruky celkovej efektivity posudzovaného konania (III. ÚS 181/2011).

14. Výkon rozhodnutia o výchove maloletých detí podľa § 370 CMP a nasl. predstavuje nútené vymoženie povinnosti uloženej súdnym rozhodnutím. Podmienkou núteného výkonu je okrem existencie vykonateľného rozhodnutia a návrhu oprávnenej osoby, príp. uznesenia súdu o začatí konania, aj dobrovoľné nesplnenie povinnosti uloženej súdnym rozhodnutím. Po začatí vykonávacieho konania je súd povinný zisťovať, či sa povinný skutočne nepodrobuje rozhodnutiu

a či na to existujú ospravedlniteľné dôvody (§ 3 vyhlášky), a teda či vydá uznesenie o nariadení výkonu rozhodnutia. Ustanovenia Civilného mimosporového poriadku upravujú jednotlivé právne nástroje, ktoré majú viesť k dobrovoľnému plneniu rozhodnutia, prípadne k podrobeniu sa rozhodnutiu, napr. výzva na plnenie uskutočnená na pojednávaní, resp. písomná výzva (§ 379 CMP), uloženie mediácie (§ 381 CMP), uloženie pokuty (§ 382 CMP), zastavenie výplaty štátnych sociálnych dávok (§ 383 CMP), pričom tiež upravuje odňatie maloletého (§ 386 CMP) ako priamy spôsob výkonu rozhodnutia o výchove maloletých detí. Postup súdu v konaní o výkon rozhodnutia o výchove maloletých detí bude v zásade vždy odlišný, pretože je závislý od konkrétnych okolností prípadu. Taktiež je potrebné uviesť, že realizácia rozhodnutia o výchove maloletých detí bude od určitého veku dieťaťa závislá nielen od vôle rodičov, ale aj od maloletého dieťaťa. V týchto prípadoch tak súd len vytvára, prípadne zabezpečuje vhodné predpoklady na realizáciu rozhodnutia, nemá však vo svojej moci dosiahnuť to, aby jeho pôsobenie vždy viedlo k výkonu rozhodnutia (I. ÚS 553/2016, m. m. IV. ÚS 452/2013).

15. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že krajský súd sa neobmedzil len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia okresného súdu, ale s poukazom na odvolacie námietky sťažovateľa na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia pomerne obsírne a vyčerpávajúco doplnil ďalšie dôvody.

16. Námietku sťažovateľa o nedostatočnom zistení skutkového stavu a nedostatočnom odôvodnení uznesenia okresného súdu krajský súd vyhodnotil ako nedôvodnú, keď, poukazujúc na konkrétne vykonané dôkazy, uviedol, že z obsahu napadnutého uznesenia okresného súdu je zrejmé, z akých skutočností pri svojom rozhodnutí vychádzal a ako sa so zistenými skutočnosťami v kontexte najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa vysporiadal. Tiež konštatoval, že okresný súd prihliadal na príčiny, pre ktoré sa styk sťažovateľa s maloletým realizuje problematicky, a správne ich vyhodnotil a záver o zastavení výkonu rozhodnutia z dôvodu § 390 písm. e) CMP odôvodnil logicky a zrozumiteľne tak po právnej, ako aj skutkovej stránke. Odvolací súd za nedôvodnú považoval aj námietku sťažovateľa o porušení práva na spravodlivé súdne konanie tým, že v danom prípade nebol naplnený princíp právnej istoty, keď legitímne očakával, že súd vo veci rozhodne v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Odvolací súd poukázal na to, že súd prvej inštancie (a rovnako odvolací súd pri preskúmaní postupu súdu prvej inštancie) počas celého konania prihliadal výlučne na najlepší záujem maloletého [REDAKOVANÉ] ako rozhodujúce kritérium a ďalej uviedol, že okresný súd prijal všetky opatrenia, ktoré bolo možné rozumne od oboch rodičov očakávať, pričom zdôraznil, že pozitívny záväzok súdu v rámci vykonávacieho konania nespočíva v povinnosti súdu dosiahnuť výsledok očakávaný sťažovateľom (nariadenie výkonu rozhodnutia), ale využiť všetky dostupné prostriedky na to, aby výkon rozhodnutia nebol vynucovaný tam, kde na to nie je dôvod, a to na ujmu maloletého dieťaťa. Na tento účel súd pri posudzovaní toho, či skutočne dochádza k plneniu povinnosti uloženej exekučným titulom, skúmal nielen to, či povinný rodič marí súdne rozhodnutie, ale aj to, z akých dôvodov tak činí. V tomto prípade však krajský súd konštatoval, že nebolo preukázané, že by matka neplnila povinnosť maloletého [REDAKOVANÉ] na styk s otcom riadne pripraviť, ale ani to, že by k nerealizácii styku v rozsahu vykonateľného rozhodnutia dochádzalo jej negatívnym pôsobením. Krajský súd vyhodnotil ako správny postup okresného súdu v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých, a tiež § 378 v spojení s § 390 CMP, keď po podaní návrhu oprávneného na nariadenie výkonu rozhodnutia po vydaní rozhodnutia

o nariadení výkonu rozhodnutia zisťoval, či sa povinná podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa mu povinná nemôže podrobovať, pritom dostatočným spôsobom skúmal správanie a konanie oboch rodičov a rovnako sa zaoberal aj záujmom maloletého dieťaťa. Zároveň dodal, že odlišný názor sťažovateľa na to, čo je v najlepšom záujme dieťaťa oproti názoru súdu, neznamená, že súd opomenul konať v záujme maloletého dieťaťa. Po zrekapitulovaní zisteného skutkového stavu v súvislosti s priebehom styku maloletého ■■■■■ s otcom, názoru maloletého, ktorý styk s otcom odmieta, a oboznámení záverov správy poradensko-psychologického procesu, z ktorých vyplynulo, že dôvodom odmietania styku maloletého so sťažovateľom je konfliktná situácia medzi rodičmi, ktorú maloletý intenzívne vníma a ktorá neprispieva k pozitívnemu vnímaniu otca a tiež k motivácii maloletého k styku s otcom, krajský súd konštatoval, že výkon rozhodnutia nie je určený na to, aby sa stal nástrojom násilnej zmeny prejavu vôle maloletého dieťaťa, najmä, ak takéto konanie môže mať negatívny dopad na zdravý vývin maloletého. Z vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že nemožno konštatovať, že by matka neplnila povinnosť uloženú súdnym rozhodnutím spočívajúcu v príprave maloletého na styk so sťažovateľom, a dôvodom problematickej realizácie styku je odmietavý postoj maloletého ■■■■■ k svojmu otcovi, ktorý je výsledkom dlhodobo narušených vzťahov rodičov, ktorí sa aj napriek uplynutiu značného času od rozchodu nevedia preniesť cez konflikty z minulosti. Po dôslednej analýze a vyhodnotení skutkového stavu krajský súd s akcentom na najlepší záujem maloletého dieťaťa usmernil rodičov vo vzťahu k stabilizácii ich vzájomného vzťahu, ako aj vzťahu maloletého ■■■■■ k sťažovateľovi a apeloval na potrebu pretavenia vízie najlepšieho záujmu dieťaťa do konania rodičov a do ochoty viesť konštruktívny dialóg s cieľom realizácie styku sťažovateľa s maloletým a zachovania rovnocenného a rovnoprávneho vzťahu maloletého dieťaťa k obom rodičom.

17. Po dôslednom preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu sa ústavný súd nestotožňuje s tvrdeniami sťažovateľa, že napadnuté uznesenie je nedostatočne odôvodnené, nepreskúmateľné, formalistické či arbitrárne, keďže konajúce súdy riadne preskúmali a zdôvodnili závery o potrebe zastavenia konania o výkon rozhodnutia podľa § 390 písm. e) CMP. Krajský súd sa dôsledne vysporiadal s argumentáciou sťažovateľa a poskytol riadne odôvodnenie svojich záverov v zmysle platnej právnej úpravy.

18. Aj Európsky súd pre ľudské práva v obdobných veciach uviedol, že pokiaľ je preukázaná existencia rodinného vzťahu v zmysle čl. 8 dohovoru, mal by štát v zásade konať tak, aby umožnil rozvoj tohto vzťahu, a mal by pritom prijať vhodné opatrenia na naviazanie styku medzi dotýčným rodičom a dieťaťom (Kutzner proti Nemecku, č. 46544/99, bod 61, ESLP 2002-I). Povinnosť štátnych orgánov prijať opatrenia, ktoré umožnia kontakt rodiča s dieťaťom, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti, nie je absolútna. Porozumenie a spolupráca všetkých zúčastnených osôb vždy predstavuje dôležitý faktor. Štátne orgány síce majú vyvíjať snahu, aby tejto spolupráci napomohli, ale ich povinnosť využívať donucovacie prostriedky nemôže byť neobmedzená. Musia brať ohľad na záujmy, práva a slobody dotknutých osôb a hlavne na najvyšší záujem dieťaťa a jeho práva, ktoré mu priznáva čl. 8 dohovoru (Voleský proti Českej republike, bod 118). Článok 8 dohovoru v žiadnom prípade neoprávňuje rodiča na to, aby vyžadoval prijatie opatrení, ktoré by poškodzovali zdravie a rozvoj dieťaťa [Elsholz proti Nemecku (Veľký senát), č. 25735/94, body 49-50, ESLP 2000-VIII]. Rozhodujúce je zistiť, či štátne orgány prijali na účely uľahčenia styku všetky nevyhnutné opatrenia, ktoré od nich bolo možné v danom prípade rozumne očakávať (Nuutinen

proti Fínsku, č. 32842/96, bod 128, ESĽP 2000-VIII). Vnútroštátne súdy zabezpečujúce výkon rozhodnutia sú povinné zaistiť vhodnú rovnováhu medzi záujmom dieťaťa žiť v pokojnom prostredí a záujmami otca, ktorými bol vedený pri podnikaní svojich krokov. Pokiaľ súdom prijaté opatrenia, ktoré je možné od neho očakávať s cieľom zabezpečiť výkon práva na styk s dieťaťom, nevedli k uspokojivému výsledku, pozitívne povinnosti štátu vyplývajúce z dohovoru nespočívajú v povinnosti dosiahnuť určitý výsledok, ale iba v povinnosti vynaložiť k tomu prostriedky; súdy totiž nie sú všemocné, najmä ak sa v záležitostiach v oblasti rodinného života dostávajú do stretu s rodičmi, ktorí nie sú schopní prekonať svoju nevraživosť a nehľadajú pritom na záujmy vlastného dieťaťa (Pedovič proti Českej republike, č. 27145/03, body 109, 115, 18. 7. 2006).

19. V danom prípade okresný súd súčasne s vydaním uznesenia č. k. 2 Em 1/2019-7 z 1. apríla 2019 o nariadení výkonu vyzval matku na dobrovoľné plnenie povinnosti uloženej rozsudkom a upozornil ju na možnosť aj opakovaného uloženia poriadkovej pokuty a možnosť zastavenia výplaty rodičovského príspevku. Súd prvej inštancie zároveň vyzval procesného opatrovníka na prešetrenie pomerov na strane rodičov, zisťovania príčin nepodrobenia sa vykonateľnému rozhodnutiu. Popri uvedených úkonoch bola rodičom uložená povinnosť podrobiť sa odbornému poradenstvu na úrade práce Senica, a to uznesením č. k. 2 Em 1/2019-102 z 5. júna 2020 na účel zlepšenia vzájomných vzťahov, ako aj zlepšenia a posilnenia vzťahu sťažovateľa a maloletého ■■■■■. Rodičia maloletého sa v priebehu konania podrobili psychologického poradenstvu (v rozsahu viac ako 30 konzultácií), no podľa záverov správy poradensko-psychologického procesu nedošlo k naplneniu cieľa pre závažnosť rodičovského konfliktu. Pri skúmaní existencie ospravedlniteľných dôvodov, pre ktoré sa povinná nemôže podrobovať rozhodnutiu a skúmaní správania a konania oboch rodičov s dôrazom na záujem maloletého dieťaťa, krajský súd zistil, že styku sťažovateľa s maloletým zo strany matky bránené nie je, matka maloletého na styk pripraví a v stanovenom čase s maloletým čakajú na sťažovateľa v mieste bydliska matky. Sťažovateľ sa na styk s maloletým dostaví, avšak styk sa nerealizuje v rozsahu určenom súdom, ale v krátkych intervaloch (niekoľko minút), a to pre odmietanie styku maloletým ■■■■■. Zo záverov správy poradensko-psychologického procesu vyplynulo, že dôvodom odmietania styku maloletého s otcom je konfliktná situácia medzi rodičmi, a nemožno konštatovať, že by matka neplnila povinnosť uloženú súdnym rozhodnutím. Z uvedeného vyplýva, že okresnému súdu a v nadväznosti na to aj krajskému súdu, ktorý postup súdu prvej inštancie odobril, nemožno vytknúť, že by neprijali dostupné opatrenia v záujme zabezpečenia výkonu práva na styk rodiča s dieťaťom, hoci je potrebné konštatovať, že prijaté opatrenia nevedli k želanému výsledku. Okresný súd a rovnako aj krajský súd však dôsledne zistili a vyhodnotili všetky relevantné okolnosti daného prípadu, vzali na zreteľ záujmy zainteresovaných osôb s ťažiskom na najlepší záujem maloletého dieťaťa a prijaté závery riadne odôvodnili. Napadnutým uznesením krajského súdu, ktoré ústavný súd hodnotí ako ústavne konformné, teda sťažovateľovi súdna ochrana ako taká odopretá nebola. Ako vyplýva aj z precízneho odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu, ďalší vývoj veci závisí predovšetkým od správania oboch rodičov a skutočnosti, či do svojho konania premietnu odporúčania krajského súdu uvedené v bodoch 27 až 32 odôvodnenia napadnutého uznesenia.

20. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd je toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto

ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

21. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti v celom rozsahu bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa obsiahnutých v jej petite, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu